

Udvalget er bleven konstitueret. Men om man altsaa end nu kan gaa ud fra dette, er dog saameget i alt Fald vist, at, efter at have gjort denne Kraftanstrengelse, har Udvalget ikke senere holdt noget Møde. Det, tror jeg, at jeg tør paastaar, jeg har i alt Fald ikke faaet at vide, at det har holdt noget Møde, hvad Grunden end kan have været dertil. Efter Udvalgets Nedsættelse hengik der tre Maanedre, i hvilke Rigsdagen derefter var samlet; men noget Møde blev der ikke holdt, og jeg for mit Vedkommende fandt ikke nogen Anledning til at sætte mig i Bevægelse for at bringe Sagen i en livligere Gang i Udvalget, da jeg ganske delte den Opfattelse af Udvalgets Brugbarhed som Grundlag for en Ministeransvarlighedslov, hvorom denne Udvalgets Optræden eller Ikke-Optræden syntes at vidne. Jeg kan derfor ikke negte at det kom mig lidt uventet, at Forslaget kom ind igjen iaar. Men naar den ærede Forslagsstiller nærer Ønske om at faae det frem og se det undergivet en lignende Behandling som iltor, er det et saa bestemt Ønske, at der ikke vil være nogen Grund til at modsætte sig det. Nogen Forhandling maa jeg være enig med ham i, at der ikke er nogen Anledning til.

Leth: Ja, vi hørte jo, at den ærede Taler, som sidst havde Ordet, undrede sig over, at dette Forslag var kommet igjen, og at han af Grunde, som han nævnte, ikke havde troet, at det vilde ske. Jeg for mit Vedkommende maa imidlertid sige, at jeg er den ærede Forslagsstiller meget taknemmelig, fordi han har indbragt sit Forslag igjen, og det er mit Haab, at, dersom det gaar til et Udvalg — jeg veed ikke, om den ærede Forslagsstiller eller nogen Anden agter at foreslaa noget Saadant — det da i Virkeligheden ogsaa vil blive behandlet af dette. — Den Bestemmelse, som findes i Grundlovens § 12, gaende ud paa, at Ministrenes Ansvarlighed nærmere skal bestemmes ved Lov, deler den Skjæbne med andre af Grundlovens Løsteparagrafer, idetmindste med ikke saa af disse, ikke at være kommen til Udførelse. Der forekommer mig imidlertid at være ikke saa Grunde til i en særegen Grad at beklage, at dette Løste i Grundlovens § 12 ikke er kommet til Udførelse. Grundloven bestemmer i sin § 73, som bekendt, at Dommerne i deres Raad alene have at rette sig efter Loven, men i Tilfælde af, at Rigsrettens Dommere blive kaldede til at dømme i Sager, som indbringes for Rigsretten angaaende Spørgsmaal om en Ministersansvarlighed, da savner Rigsretten netop det, som Grundlovens § 73 foreskriver, at den skulde have, nemlig en Lov, hvorefter den skulde dømme. Vi have jo set, at i de Rigsrettsager, som ere blevene anlagte, har den offentlige Anklager maattet hjælpe sig med at henvise til forskellige Paragrafer i Straffeloven; men det vide vi Alle, at

Straffeloven paa ingen Maade er skreven med disse Forhold for Die, og altsaa ikke i nogen Henseende kan træde istedetfor den Ansvarlighedslov, som Grundlovens § 12 stiller i Udsigt; men endnu mere: Der er i vort konstitutionelle Liv trengt et Princip ind, og jeg tror, at Enhver vil forstaa, hvad jeg mener, naar jeg siger: Principet af 12te April 1877. Det er min Mening, at dette Princip ikke er foreneligt med Grundlovens § 25 eller dens § 49 eller overhovedet med Grundloven. Men jeg tror tillige, at dette Princip indeholder en Fare for vort Fædreland, en Fare for Statsborgerne i det Hele uden Hensyn til nogen Partideling. Det er muligt, det kan tænkes, at et Parti, et politisk Parti i et givet Øieblik kan føle nogen Tilfredsstillelse ved, at et saadant Princip anvendes, naar det anvendes af en Regering, som det mener staar paa dets Side. Jeg siger, at det er muligt, at en saadan Følelse kan næres; men jeg tror dog, at Erfaringen viser, at denne Følelse, om den har været tilstede, dog under alle Omstændigheder har været af en meget blandet Bestaendighed. Det maa erkjendes, det tror jeg ikke kan modsiges, at intet politisk Parti, hvilken Farve eller Afstygning det end tilhører, kan være tjent med, at Principet af 12te April 1877 i Virkeligheden blev indført i vort Statsliv. hvilket politisk Parti man end tilhører og tror at burde slutte sig til, saa er jeg overbevist om, at Alle føle, at det ligger i deres selvforsaaede Interesse at staa paa Grundlovens utvivlsomme Grund. Jeg skal indskrænke mig til disse saa Bemærkninger. Jeg vil kun gjentage, at jeg nærer det Haab, at dette Forslag i nærværende Samling maa blive undergivet en alvorfuld, omhyggelig Behandling, og jeg gjentager fremsædes, at jeg bringer den ærede Forslagsstiller en Tak for dets Indbringelse.

Bajer: Hvad der bringer mig til at tage Ordet, er de Uttringer, der faldt fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgfreds (Nimesstad), idet han nemlig forment at være i fuld Overensstemmelse med sig selv, naar han erklærede, at dette Lovforslag ikke var et brugeligt Grundlag til Forhandling. Da det ærede Medlem havde Ordet i Foraaret den 14de Marts, endte han et længere Foredrag saaledes, at, dersom man kunde blive enig om at tage tre Paragrafer, han nævnte, ud af Lovforslaget, saa vilde han bidrage til Drøftelsen af denne Sag. Det forekommer mig derfor, at der er al Anledning for det ærede Medlem til at deltage i Sagens yderligere Drøftelse, om ikke her, hvad jeg ikke tror, der er stor Anledning til, saa dog senere i et Udvalg. Jeg skal nu ikke komme videre ind paa at gjentage, hvad jeg udtalte forrige Gang, da jeg tillod mig at gaa ind paa dette Lovforslag, men kun henvise til mine Udtalelser under denne Sags første Behandling i forrige Samling, som findes i Li-